Kendthed og vigtighed Om sociale netværk

Kenneth Geisshirt

Agenda

- Om mig
- Baggrund
- Grafer
- Korteste sti
- Facebook, PGP og Kevin Bacon
- Small World

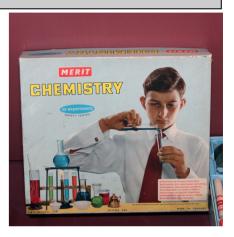
Om mig

Uddannelse

- B.Sc. i kemi/datalogi (KU)
- cand.scient. i kemi (KU)
- Ph.d. i soft material science (RUC)

- Programmør hos Realm
- Skribent og reviewer (artikler, bøger)

Leo Reynolds, https://www.flickr.com/photos/lwr/

Shane Doucette, https://www.flickr.com/photos/lwr/

Lidt baggrund

- Venner på Facebook
  - Mere end 50?
  - Mere end 250?
  - Mere end 500?

- Brug af Facebook
  - Indenfor en uge?
  - Sidste døgn?
  - Her til morgen?

Mere baggrund

Anthony Jasmin 61.000 hits

http://en.wikipedia.org/wiki/Anthony_Jasmin

Poul-Henning Kamp 82.000 hits

http://en.wikipedia.org/wiki/Poul-Henning Kamp

Helle Thorning-Schmidt 544.000 hits

Grafer

En graf består af

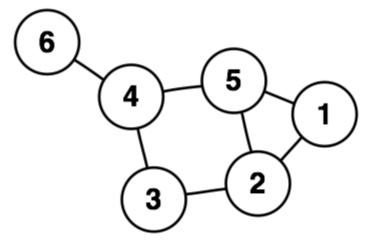
- En række knuder (eng. nodes)
- Kanter/forbindelser (eng. edges) mellem knuderne
- Kanterne kan have vægt eller længde (1 hvis intet andet siges)
- Kanterne kan være orienteret
- En sti mellem to knuder

•
$$4 \rightarrow 5 \rightarrow 1$$

•
$$4 \rightarrow 5 \rightarrow 2 \rightarrow 1$$

•
$$4 \rightarrow 3 \rightarrow 2 \rightarrow 1$$

•
$$4 \rightarrow 3 \rightarrow 2 \rightarrow 5 \rightarrow 1$$

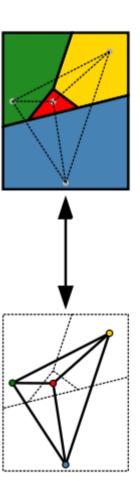

Flere ord

- En knudes valens er antal kanter som går ud fra knuden
  - Knude 4 har valens 3
- En kreds eller cyklus er sti som ender hvor den begynder
  - $2 \rightarrow 3 \rightarrow 4 \rightarrow 5$
- En graf er sammenhængende hvis er der findes mindst en sti mellem alle knuder
- En lukket Euler-tur er en cyklus som indeholder alle kanter én gang

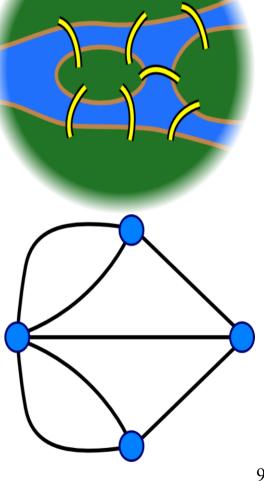
Anvendelse af grafer

- Optimering af vej/el/kloaknettet og computernetværk
- Farvelægning af kort
  - Fire farver er nok
- Overvågningskameraer
  - Mindste antal og bedste placering
- Korteste sti
  - GPS i biler
- WWW som netværk
  - Sider som knuder, links som kanter
- Dine venner, venners venner, venners venners ...

Gåtur over broer i Königsberg

- Opgave: er det muligt at komme hele byen rundt og kun passere broerne én gang?
- Svar: Nei!
- Argument: En lukket Euler-tur er kun mulig hvis og kun alle knuder har lige valens
- Historien: Leonhard Euler tænkte meget over sine aftenture i 1756

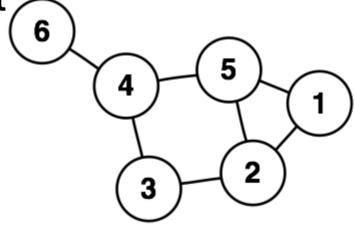

Korteste sti

Udfordringen er at finde den korteste sti mellem to knuder

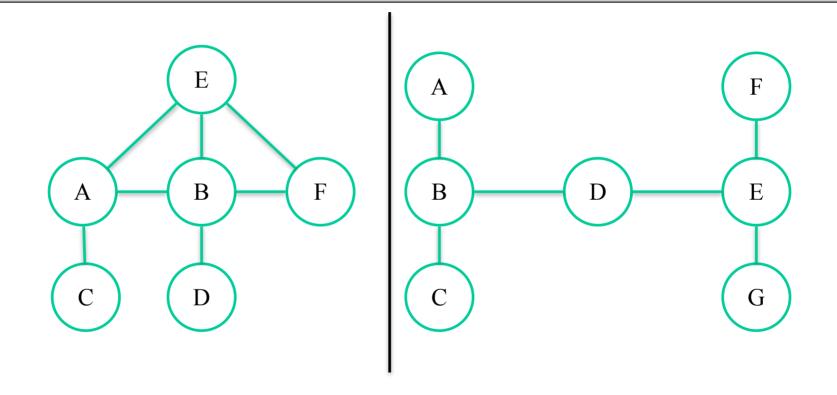
 Summen af kanternes vægt/ længde skal være mindst muligt

- Anvendelser:
  - Rejseplanen og bilnavigation
- E. Dijkstra udviklede første (computer)metode i 1956

 $4 \rightarrow 5 \rightarrow 1$ er korteste mellem 4 og 1 $4 \rightarrow 3 \rightarrow 2 \rightarrow 1$ er en længere sti

Øvelse: Et par grafer

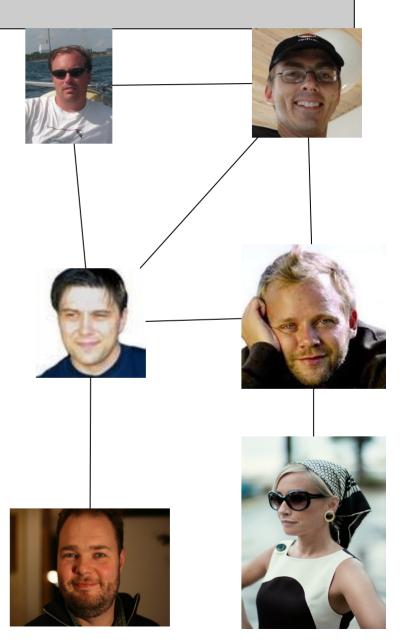

Udregn følgende for begge grafer

- Antal kanter for hver knude
- Korteste vej mellem hvert knude-par
- Gennemsnit af korteste vej for hver knude

Facebook som graf

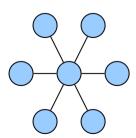
- Personer er knuder
- Venskab er en kant
  - Maximal valens er 5.000?
- Grafen ændrer sig med tiden
- En sti angiver venners venners ...

Netværksanalyse

At være kendt

- Mange venner
- Høj valens
- Omtales også som degree centrality

At have indflydelse

- "De rigtige" venner
- Korteste gennemsnitlige korteste sti
- Dine ideer og holdninger spredes hurtigt

Small World

- Hypotese:
  - Højest 6 led/kanter adskiller os mennesker
  - Vi lever i en lille verden
  - Oprindelig udtænkt af Frigyes Karinthy i en novelle fra 1927
- Sandsynligvis korrekt:

$$100 \times 100 \times 100 \times 100 \times 100 \times 100$$

= 10^{12}

Kevin Bacon

- Enhver skuespiller er forbundet med Kevin Bacon gennem højest 6 led
- Som graf:
  - Skuespillere er knuderne
  - Filmene er kanterne
- http://oracleofbacon.org/
- Bacon number: længden af korteste sti
- Højeste bacon number er 8

Foto: SAGIndie

Dianne Wiest

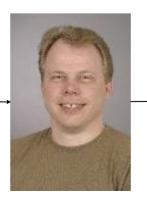

Pretty Good Privacy

- PGP er et socialt netværk
  - Udveksling af digital signatur til emails
  - Personerne skal mødes ikke-virtuelt og viser billed-ID (kørekort, pas, etc.)
- Opbygger web of trust mellem brugerne
  - Du kan angive en værdi for din tillid
  - Og derved udregne tilliden til dine venners venner

Andre små verdener

- Facebook er en lille verden (2011):
  - Gennemsnitlig afstand er 4,74
  - For Sverige er den 3,89
- Twitter er mindre (2010):
  - Afstand er 4,67
- Analyse af PGP (1997):
  - Gennemsnitlig korteste sti: 6,2
  - Maximale korteste sti: 21
  - Derek Atkins: 3,99 (laveste)
  - Poul-Henning Kamp: 5,21

Få mere at vide

- Alt om DATA, pp. 40-42, 12/2010.
- Grafteori af J. Carstensen. Systime, 1992.
- Matematik 3F af J. Carstensen og J. Frandsen. Systime, 1986.
- Mat A htx af A. Bohnstedt. Systime, 2009.
- http://da.wikipedia.org/wiki/Grafteori

Øvelse: Facebook

- http://www.touchgraph.com/facebook
- http://www.yasiv.com/facebook
- https://apps.facebook.com/friendwheel/
- Graf-søgninger
  - "friends of my friends"
  - "friends who like Star Wars"
  - "friends of friends who like Børneuniversitetet"
  - "men who follow my friends who go to Frederiksværk Gymnasium"